

ΡΩΤΑΤΕ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΟΥΜΕ

Ποια η θέση της Εκκλησίας για την Ελεύθερη Συμβίωση

Η θέση της Εκκλησίας

Ο γάμος δεν είναι κάτι που ανακάλυψε μόνος του ο άνθρωπος. Ο πρώτος νυμφαγωγός είναι ο Θεός. Αυτός είναι που ένωσε τον άνδρα με τη γυναίκα.

Και εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς καὶ εἶπε: *Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ κατακυριεύσατε τῆς γῆς*. (Γεν. 1,28). Μετά από αυτό «*Ἀδάμ... ἔγνω Εὐάν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ*» (Γεν. 4.1). Το ρήμα γινώσκω αναφέρεται στην ψυχοσωματική ένωση του άνδρα και της γυναίκας. Το «*ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν*» (Γεν. 2,24) σημαίνει πως ο γάμος έχει ένα αποτέλεσμα. Κάνει τους δύο ένα. Οι άνθρωποι, απλά, νομοθετήσαμε το γάμο, πάντα μέσα στα πλαίσια που καθόρισε ο Θεός. Ορίσαμε ότι ο γάμος είναι μια κοινωνία προσώπων, που διαρκεί καθ' ὅλο το διάστημα της ζωής εκείνων που τον συγκροτούν. Ὅτι ακόμα ο γάμος είναι ο κοινός κλήρος, των συζύγων. Οι ὀροι σύζυγος και συζυγία σημαίνουν ότι η ζωή μέσα στην κοινωνία του γάμου είναι κοινή σε όλα. Συμμετοχή στις χαρές αλλά και στις λύπες. Με ένα λόγο. Δεν υπάρχει στο γάμο δικό μου. Υπάρχει μόνο δικό μας.

Ἐξω από αυτό το πλαίσιο της συμβίωσης δεν υπάρχει για την Εκκλησία άλλο. Ὅ,τι έχει προκύψει στην πορεία του ανθρώπου είναι ξένον και αλλότριον γι' αυτήν. Είναι ανθρωπινή επινόηση, που αποσκοπεῖ στον εκφυλισμό του θεσμού του γάμου.

Η άλλη άποψη

Ὅμως δεν εθελουφλούμε. Στις μέρες μας υπάρχουν άνθρωποι που δε θέλουν, ο καθένας για δικούς του λόγους, να ακολουθήσουν την ἐγγαμν ζωή, ὅπως την ορίζει η Εκκλησία.

Θέλουν να ζουν μαζί. Αγαπούν ο ένας τον άλλο. Είναι πιστοί ο ένας προς τον άλλο. Δεν έχουν τρίτες σχέσεις. Δε θέλουν να είναι σύζυγοι αλλά δύο καλοί σύντροφοι. Αρνούνται να συνάψουν θρησκευτικό γάμο. Προτιμούν τον πολιτικό γάμο ή την ελεύθερη συμβίωση, ή απλά τη σχέση. Αυτό το σχήμα της συμβίωσης η Εκκλησία δεν το επιθυμεί, ούτε το ενθαρρύνει, ούτε και το επικροτεί, πολύ δε περισσότερο δεν το ευλογεί. Η Εκκλησία σέβεται την ελευθερία του ατόμου. Απλώς λέει το δικό της λόγο. Από εκεί και πέρα οι άνθρωποι, ως λογικά ὄντα που είναι, αποφασίζουν και ενεργούν.

Στο σημείο αυτό πρέπει να πούμε πως αυτός ο δεσμός, που είναι αποτέλεσμα προσωπικής και ελεύθερης επιλογής, και έχει ως γνώρισμα

την αφοσίωση και την εμπιστοσύνη ενός προς τον άλλο, από μια πρώτη θεώρηση μπορεί να φαίνεται ότι δεν έχει τίποτε το κακό ή μεμπτό. Και όμως. Αν εξετάσουμε το θέμα από τη σκοπιά της ιδιότητας που φέρουμε, τη χριστιανική, βλέπουμε ότι παίρνει μια άλλη ιδιόζουσα έννοια, η οποία εγγίζει τα όρια της ύβρεως. Της προσπάθειας εκείνης που συνεργεί στην αλλοίωση της έννοιας του όρου οικογένεια ως της κατ' οίκον Εκκλησίας. Αυτό το μοντέλο εδράζεται στην εγωιστική προσέγγιση αυτής της πτυχής της ζωής. Απουσιάζει από αυτή τη σχέση, ο νυμφαγωγός και η ευλογία της Εκκλησίας. Υπέρτατος νόμος η φιλαυτία. Η προβολή του δικού μας θελήματος. Το θείο μένει έξω από τις επιλογές μας. Αυτό είναι το μεμπτό.

Η οποιαδήποτε σχέση ανδρός και γυναικός έξω από το γάμο, που ευλογεί η Εκκλησία, είναι φθαρτή. Περιορίζεται στον παρόντα κόσμο. Δεν έχει την προοπτική της αιωνιότητας. Ο θάνατος διαλύει αυτή τη σχέση. Είναι ως να μην υπήρχε. Στερείται αυτή η σχέση προοπτικής και μέλλοντος πέρα από τον παρόντα χρόνο.

Αντίθετα η Εκκλησία με την ευλογία του γάμου επιτυγχάνει κάτι πιο ωραίο και θαυμαστό. Επειδή δέχεται τον έρωτα, τον εξερχόμενο από το εγώ του ενός και ανοιγόμενο προς το εγώ του άλλου, θέλει να τον αφθαρτοποιήσει. Να τον κάμει αιώνιο. Να ξεπεράσει το φράγμα του παρόντος χρόνου και να μπει στη σφαίρα της αιωνιότητας.

Τα δυο πρόσωπα μετά το γάμο δεν είναι μεμονωμένα άτομα. Είναι ζευγάρι. Η σχέση τους είναι μοναδική και ανεπανάληπτη, γιατί ήδη με το μυστήριο του γάμου η Εκκλησία τους εισάγει στο σώμα του Χριστού. Με το μυστήριο του γάμου αρχίζει μια συνειδητή πορεία με όπλα την αγάπη, την αφοσίωση και την άσκηση. Υπόδειγμα σ' αυτή την πορεία είναι η σχέση Χριστού και Εκκλησίας.

Η ΜΕΙΖΩΝ ΑΡΕΤΗ

Το ξεπέραςμα της αρετής είναι μια έννοια λίγο δύσκολη στην κατανόησή της. Η αρετή, το καταλαβαίνω, είναι απαραίτητη για να αποκτήσει η ζωή μας ουσία και περιεχόμενο. Συμβάλλει στην οριοθέτηση του τι πρέπει και του τι δεν πρέπει. Δίνει προβάδισμα στο δέον γενέσθαι και εμποδίζει τον εκτροχιασμό από τον ευθύ δρόμο.

Εκείνο που είναι δυσκολοκατανόητο είναι η μείζων αρετή. Το ξεπέραςμα της αρετής. Και όμως δεν μπορεί η αρετή ενός χριστιανού να έχει την ίδια ποιότητα και το ίδιο πύρωμα με την αρετή κάποιου άλλου, που δε γνώρισε το Χριστό. Το γιατί, είναι εύκολο να νοηθεί. Όλοι οι εραστές της αρετής ξεκινούν από κάπου. Έχουν μια βάση. Ένα υπόδειγμα. Ένα είδωλο, αν σας βολεύει ο όρος. Μια επιλογή. Από αυτό το σημείο αρχίζει και η διαφοροποίηση του χαρακτηρισμού της αρετής.

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός πως ο Πρόδικος έβαλε σε σοβαρά διλήμματα τον Ηρακλή τοποθετώντας τον στο κομβικό εκείνο σημείο της επιλογής της ποιότητας της ζωής του, Αρετή ή Κακία. Επιλέγει την Αρετή με όλα τα τα επακόλουθά της. Αγώνας, αγωνία, προσπάθεια, δοκιμασία. Εδώ έχει τη θέση της η μείζων αρετή. Σ' αυτό μας βοηθά μια διδασκαλία του Χριστού, που μας διασώζει ο Ευαγγελιστής Ματθαίος. «Λέγω γάρ ὑμῖν ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσελθῆτε εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν». (Μτ. 5, 20). Αν λοιπόν η ευσέβειά σας δεν ξεπεράσει την ευσέβεια των Γραμματέων και των Φαρισαίων, δε θα μπείτε στη Βασιλεία του Θεού. Αυτή η υπόδειξη του Χριστού πρέπει να μεταφερθεί στην καθημερινότητα. Οι συνέπειες αυτής της μεταφοράς θα είναι πολύ ευεργετικές για όλους μας. Θα σηματοδοτήσει την αρχή μιας νέας αντίληψης για τη ζωή και τον άνθρωπο, που θα έχει ως γνώρισμα τον παροξυσμό, την ευαισθησία για την ποιότητα της δικής μας αρετής σε σχέση πάντα με την αρετή που δίδασκε και βίωσε ο Θεάνθρωπος Κύριος.